discozene

A DISCO-val kapcsolatos témakörök, szócikkek készítése, javítása, bővítése és feltöltése folyamatosan történik.
Készül a Magyar diszkótörténet is, ami elsőként foglalja össze a hazai lemezbemutatás kialakulásának és fejlődésének hiteles történetét az 1970-es évektől napjainkig.
Tehát ami már megtalálható a ZENCI-ben, az egyelőre csak töredéke, vázlata a teljes tartalomnak.

A "disco [1]" nemcsak diszkókat, nightclub [2]okat, hanem zené [3]t is jelent. (Diszkók nélkül talán soha nem alakult volna ki a discozene, és a disco az a zene, amely nélkül egy diszkó elképzelhetetlen.)

A discozene vázlatos története:
A '60-as években Amerika-szerte népszerûvé váltak a "Whisky a go-go" elnevezésû kis klub [4]ok, ahova a munkából hazatérõk beugrottak egy italra, hogy beszélgessenek, kikapcsolódjanak és akár tánc [5]oljanak egyet.
Mindehhez készségesen szolgáltatta a kiválasztott zenét "dj" Jukebox [6], ha nyílásába bedobták a pénzt.
Ám a nagyobb, fõleg feketék lakta városokban nem érték be a gépzené [7]vel; disc jockey [8] játszotta a tánchoz megfelelõ fekete zené [9]t.
A Sly and the Family Stone volt a tipikus amerikai discozene, amit Manu DiBango "Soul Makossa", Shirley and Co. "Shame, Shame, Shame", a Hues Corporation "Rock the Boat", George McCrae "Rock Your Baby", majd a KC and the Sunshine Band tucatnyi száma követett.
A '70-es évek elejétõl Philadelphiában, a fekete homoszexuálisok klubjaiban a gospel [10], a soul [11], fúvós [12]okkal és vonós [13]okkal gazdagított hangzás [14]ú zene sodró ritmus [15]ára táncoltak.
Ez az érzelem-gazdag és fantáziadús tiszta zene, sajátos hangszerelés [16]sel és új felvételi technikával a philly sound [17].
Ez a fajta zene New York klubjaira is óriási hatással volt, ahol a dj-k olyan soul- és funk [18] lemezeket forgattak, melyeknek állandó, erõs lüktetésük van; a jelszó itt is a strong, heavy [19] groove. [20] azaz a ritmus [15] mindenekfelett. A discozene nem egy tiszta mûfaj [21], hanem keverék: nem "komponálják", hanem "keverik".
Egy jó producer [22] vagy disc jockey gyakorlatilag bármely zenéből tud discoszámot csinálni.
A legfontosabb a ritmus [15]. Legyen jól táncolható, és ne legyen túl bonyolult. Az alaphangot az alig változó basszus [23]menetek adják, melyeket rafinált elektronikus [24] hangeffektusok és állandóan ismétlõdõ refrén [25]ek foglalnak keretbe.
A disco [1]/zene robbanásszerû elterjedése, fejlõdése Európát is lázba hozta.
A discohullámot 1975-ben indította el a Münchenben letelepedett dél-tiroli producer [22]: Giorgio Moroder. Az õ nevéhez fûzõdik a Munich Sound kialakulása, ami az euro-disco [26] kibontakozását idézte elõ.
Az akkor stúdióénekesként mûködõ Donna Summer számára megírta a "Love To Love You Baby" (Szeretem, hogy szeretlek, baby) c. számot, egy szex [27]uálisan izgató nyögésorgiát. A dal szöveg [28]e alig állt többõl, mint a címe, de a hangeffektus [29]ok és az egész ritmikus és technikás dob [30]-körítés a zeneileg egyszerû számból milliós sikert csinált.
Már a nagy lemezcégek [31] is láttak üzletet a discóban; elkezdték nyomni a maxi [32]-és remix [33]-lemezeket, amiken a dj-k munkájának megkönnyítésére feltüntették a bpm [34]-számot is.
1976-ban a disco már közel sem csak a szegény feketék melegedõhelye volt. Sorba nyíltak az elõkelõ, gazdagon berendezett és felszerelt nightclub [2]ok. Ezek közül talán a manhattan [35]i Studio 54 és a Paradise Garage lett a leghíresebb.
Ez utóbbi nevezetessége, hogy az itt dolgozó zseni [36]ális Larry Levan dj-nek köszönhetõen a garage [37] stílus névadója lett.
A dj-k új mixelés [38]i technikákat fejlesztettek ki, a lemez hangszer [39]ré vált a scratch [40]inggel, a zene tempó [41]jára mondott szövegükből kialakult a rap [42].
1977-ben kezdett dolgozni Frankie Knuckles a chicagó [43]i "Wharehous"-ban, amit a törzsközönség

egyszerûen csak "House"-nak nevezett. Így az a zenei irányzat, amit Knuckles fejlesztett ki az évek során, kapta késõbb a house [44] nevet.

A '70-es évek második felében discosztárok a "királynõ", Donna Summer mellett: Gloria Gaynor, Tina Charles, Billy Ocean, Van McCoy, Heatwave, Village People, Chic és a Bee Gees.
Különösen a Bee Gees ünnepelhette a disco révén nagy visszatérését a nemzetközi listákra. Õk írták a discokultuszfilm, a Saturday Night Fever (Szombat esti láz) filmzené [45]jét is, (melynek soundtrack [46]je 24 millió példányban kelt el).
A discót, a csillogás és a zene birodalmát, már szinte az élet egyetlen céljaként és értelmeként ábrázolja. A film kiválóan fejezte ki a discogeneráció életérzését.
Ironikus módon a discokultúra legnagyobb alakjának, John Travoltának (is) fehérnek kellett lennie (bár a filmben feketék és fehérek egyaránt szerepeltek, ledöntve a faji korlátokat és hangsúlyozva a diszkó egyesítõ társadalmi hatását).
Ezzel a disco (zene, tánc, életérzés és -stílus) hatása és népszerûsége elérte a csúcsát.

1978-ra a disco Magyarországon is olyan mértékben elterjedt, hogy már kultúrpolitikai szinten is figyelembe kellett venni. És csodák csodájára a vasfüggöny mögötti hazánkban is beköszöntött a disco aranykor [47]a.

1979-ben a világméretû fejlõdés megtorpant (nem nálunk és nem miattunk).
A bevételt hajszoló nagy kiadó [48]k és producer [22]ek azonban találékonyak voltak. Rájöttek, hogy egyszerûbb és olcsóbb dobgép [49]et, szintetizátor [50]t és technikai trükköket alkalmazni, mint jó zenészeket.
Mivel a ritmus [15] volt a lényeg, megkezdõdött a zenemű [51]vek "diszkósítása", amivel akár Mozart és Beethoven "társszerzõk" is lehettek.
Ezzel olyan folyamat indult el, melyben már nem a zene a fõszereplõ. Ennek káros hatását napjainkban is érezhetjük. Tánczené [52]t jól játszani mindig nehéz volt, de túl könnyûvé vált pénzt keresni a silánnyal!

A klubélet azonban továbbra is pezseg. Juan Atkins és technika-õrült társai Detroit [53]ban új elektro [54]hangzással kísérleteztek, aminek eredményét késõbb technó [55]nak, illetve electró [56]nak nevezték.
A '80-as évek közepén Chicago [57] clubjaiban egyre több dj készített magának mix [58] ritmusalapot leértékelt szintetizátor [50]ok és dobkomputerek segítségével.
Az egyik legjobb dj Pierre volt. Így alakult ki az acid [59] és a techno house [60].
1985-re az egyénileg készített ritmus [15]- és basszusalapok már általánossá váltak. Az így készült mixeket független chicagói kiadók (pl. Dj International) Anglia és Európa discóiban is terjesztették.
Angliában ez a fajta zene annyira eseményszámba ment, hogy nagy partikon ünnepelték, melyek során ismét egy sajátos kultúra, a rave [61] formálódott.
A '90-es években az addig kialakult dance- és electroirányzatok tovább fejlõdtek, keveredtek és ágaztak.
Ez a folyamat napjainkban is folytatódik, és megállapítható, hogy a disco meghatározó szórakozási formája a fiatalok nagy tömegének, és teljes változatosságával uralja a szórakoztató- és zeneipart.
A discozene az évek során gyorsan fejlõdött, változott és egyre több ágra bomlott.
Másrészt folyamatosan olyan táncolható zenék kerültek be a clubokba, melyek máshonnan eredtek.
Így olyan változatosság, sokrétûség alakult ki, ami szétfeszítette a "discozene" fogalmát.
Napjainkban a dance [62] és az elektronikus tánczene [63] különféle irányzatai egyaránt népszerûek, de rock [64] és hip-hop [65], nosztalgia [66]- vagy aktuális sláger [67] is hallható és táncolható a különbözõ klubokban.

Diszkó Történelem
https://diszko-tortenelem.blogspot.com/p/a-diszko-tortenelem-celja.html

Forrás webcím: https://www.zenci.hu/szocikk/discozene

Hivatkozások:
[1] https://www.zenci.hu/szocikk/disco
[2] https://www.zenci.hu/szocikk/nightclub
[3] https://www.zenci.hu/szocikk/zene
[4] https://www.zenci.hu/szocikk/klub
[5] https://www.zenci.hu/szocikk/tanc
[6] https://www.zenci.hu/szocikk/Jukebox
[7] https://www.zenci.hu/szocikk/gepzene
[8] https://www.zenci.hu/szocikk/disc-jockey
[9] https://www.zenci.hu/szocikk/fekete-zene
[10] https://www.zenci.hu/szocikk/gospel
[11] https://www.zenci.hu/szocikk/soul
[12] https://www.zenci.hu/szocikk/fuvos
[13] https://www.zenci.hu/szocikk/vonos
[14] https://www.zenci.hu/szocikk/hangzas
[15] https://www.zenci.hu/szocikk/ritmus
[16] https://www.zenci.hu/szocikk/hangszereles
[17] https://www.zenci.hu/szocikk/philly-sound
[18] https://www.zenci.hu/szocikk/funk
[19] https://www.zenci.hu/szocikk/heavy
[20] https://www.zenci.hu/szocikk/groove%2C
[21] https://www.zenci.hu/szocikk/mufaj
[22] https://www.zenci.hu/szocikk/producer
[23] https://www.zenci.hu/szocikk/basszus
[24] https://www.zenci.hu/szocikk/elektronikus
[25] https://www.zenci.hu/szocikk/refren
[26] https://www.zenci.hu/szocikk/euro-disco
[27] https://www.zenci.hu/szocikk/szex
[28] https://www.zenci.hu/szocikk/szoveg
[29] https://www.zenci.hu/szocikk/effektus
[30] https://www.zenci.hu/szocikk/dob
[31] https://www.zenci.hu/szocikk/lemezcegek
[32] https://www.zenci.hu/szocikk/maxi
[33] https://www.zenci.hu/szocikk/remix
[34] https://www.zenci.hu/szocikk/bpm
[35] https://www.zenci.hu/szocikk/manhattan
[36] https://www.zenci.hu/szocikk/zseni
[37] https://www.zenci.hu/szocikk/garage
[38] https://www.zenci.hu/szocikk/mixeles
[39] https://www.zenci.hu/szocikk/hangszer
[40] https://www.zenci.hu/szocikk/scratch
[41] https://www.zenci.hu/szocikk/tempo
[42] https://www.zenci.hu/szocikk/rap
[43] https://www.zenci.hu/szocikk/chicago
[44] https://www.zenci.hu/szocikk/house
[45] https://www.zenci.hu/szocikk/filmzene
[46] https://www.zenci.hu/szocikk/soundtrack
[47] https://www.zenci.hu/szocikk/aranykor
[48] https://www.zenci.hu/szocikk/kiado
[49] https://www.zenci.hu/szocikk/dobgep
[50] https://www.zenci.hu/szocikk/szintetizator
[51] https://www.zenci.hu/szocikk/zenemu
[52] https://www.zenci.hu/szocikk/Tanczene
[53] https://www.zenci.hu/szocikk/Detroit
[54] https://www.zenci.hu/szocikk/elektro
[55] https://www.zenci.hu/szocikk/techno

[56] https://www.zenci.hu/szocikk/electro
[57] https://www.zenci.hu/szocikk/Chicago
[58] https://www.zenci.hu/szocikk/mix
[59] https://www.zenci.hu/szocikk/acid
[60] https://www.zenci.hu/szocikk/techno-house
[61] https://www.zenci.hu/szocikk/rave
[62] https://www.zenci.hu/szocikk/dance
[63] https://www.zenci.hu/szocikk/elektronikus-tanczene
[64] https://www.zenci.hu/szocikk/rock
[65] https://www.zenci.hu/szocikk/hip-hop
[66] https://www.zenci.hu/szocikk/nosztalgia
[67] https://www.zenci.hu/szocikk/slager